

Sygn. akt II Cz 816/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Maciej Ejsmont

SO Aleksandra Żurawska

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2018 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia uczestniczki J. S. na postanowienie Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich z 13 czerwca 2018 r., sygn. akt I Ns 211/18

w sprawie z wniosku P. S.

przy udziale K. B.

o stwierdzenie nabycia spadku

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z 13 czerwca 2018 r., Sąd Rejonowy odrzucił wniosek P. S. o stwierdzenie nabycia spadku po S. B. wskazując, że w sprawie o sygn. I Ns 925/16, postanowieniem z 2 marca 2017 r., Sąd stwierdził nabycie spadku, co skutkowało odrzuceniem wniosku na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, uczestniczka podniosła, że znaleziono drugi testament sporządzony osobiście przez spadkodawczynię i ze względu na tą nietypową sytuację, wobec istnienia dwóch oddzielnych testamentów, sporządzonych w różnych terminach i dotyczących różnych nieruchomości, wnosi w istocie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i merytoryczne rozpoznanie wniosku.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 523 kpc, w postępowaniu nieprocesowym, prawomocne postanowienie orzekające co do istoty sprawy nie może być zmienione ani uchylone, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Jednakże prawomocne postanowienie oddalające wniosek sąd może zmienić w razie zmiany okoliczności sprawy.

Istnienie takiego orzeczenia sprawia, że w kolejnych postępowaniach, w których występuje tożsamość ich przedmiotu oraz występujących podmiotów skutkuje koniecznością uwzględnienia negatywnej przesłanki, określonej w art. 199 § 1 pkt 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, a nakazującej odrzucenie wniosku. Sąd orzekający badając, czy w sprawie

zachodzi powaga rzeczy osądzonej, zobligowany jest zatem do oceny treści zgłoszonego w drugiej sprawie żądania oraz przedmiotu rozstrzygnięcia wydanego w sprawie poprzednio osądzonej z udziałem tych samych uczestników. O wystąpieniu powagi rzeczy osądzonej rozstrzyga nie tylko tożsamość stron, występujących w obu postępowaniach, ale równoczesna tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Dopiero kumulatywne zaistnienie tych przesłanek przesądza o kwalifikacji stanu sprawy, jako *res iudicata* / zob. wyrok SN z 15.11.2012 r., V CSK 515/11, wyd./el. Lex nr 1276233 oraz uchwałę SN z 21.11.2013 r., II CZP 67/13, wyd./el. Lex nr 1479996 /. Przenosząc powyższe rozważania na ocenę zasadności wniesionego zażalenia, wskazać należy, że w prawomocnie zakończonym postępowaniu o sygn. akt I Ns 925/16, Sąd Rejonowy stwierdził w pkt II, że spadek po S. B. zmarłej (...) na podstawie testamentu z (...) nabyła córka K. B. w całości. W postępowaniu tym brała również udział skarżąca. Tym samym niewątpliwie w sprawie zaistniała powaga rzeczy osądzonej. Nie ma przy tym znaczenia, że odnaleziony drugi testament dotyczy innej nieruchomości, gdyż przedmiotem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku jest całość spadku danego spadkobiercy i niedopuszczalnym jest orzekanie jedynie co do jego części / zob. postanowienie SN z 23 czerwca 1967 r., III CZ 104/67, wyd./el. Lex nr 1672030 /. Tym samym Sąd pierwszej instancji zasadnie odrzucił wniosek P. S., zaś zażalenie skarżącej nie mogło zostać uznane za trafne i skuteczne.

Na marginesie należy jednak zwrócić uwagę, że w takiej sytuacji, zainteresowany, w którego ocenie osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku nie jest spadkobiercą, lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, może złożyć wniosek o uchylenie lub zmianę postanowienia w tym przedmiocie. Przy czym ten, kto był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, może tylko wówczas żądać zmiany postanowienia stwierdzającego nabycie spadku, gdy żądanie opiera na podstawie, której nie mógł powołać w tym postępowaniu, a wniosek o zmianę składa przed upływem roku od dnia, w którym uzyskał tę możliwość / art. 679 § 1 kpc /. Należy również zauważyć, że sprawy wniesionej przez P. S. Sąd z urzędu nie mógł potraktować jako wniosku o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po S. B., gdyż wnioskodawca wyraźnie sformułował swe żądanie jako wniosek o stwierdzenie nabycia spadku / patrz: postanowienie SN z dnia 6.09.1994r, III CRN 36/93 /.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, orzekł jak w postanowieniu.

(...)